

MAAK 'T IN WEST-BRABANT!

REWIN REPORT '09

Inhoudsopgave

De regio West-Brabant doet het goed	2
Cijfers 2009	3
Algemene info NV REWIN West-Brabant	4
Nieuwe vestigers	5
Groei en financiering	7
Structuurversterkende projecten	8
Maatwerk	14
Balans (voor winstbestemming)	15

DE REGIO WEST-BRABANT DOET HET GOED

De gevolgen van de wereldwijde economische crisis zijn uiteraard ook in West-Brabant te voelen. Maar ondanks de moeilijke omstandigheden lukt het West-Brabant om aansprekende investeringen binnen de regiogrenzen te halen, MKB-bedrijven te ondersteunen bij hun investeringsplannen, interessante projecten te ontwikkelen en volop te scoren op diverse terreinen!

Een enorme opsteker voor de regio is dat West-Brabant voor de tweede achtereenvolgende keer werd verkozen tot logistieke hotspot nr. 1 van Nederland. De logistieke branche in Nederland is positief over de uitstekende ligging, bereikbaarheid en infrastructuur van onze regio en weet daarnaast het aanbod van vestigingslocaties en personeel te waarderen.

West-Brabant prolongeert niet alleen haar nummer 1 positie als logistieke hotspot, maar wordt ook de thuishaven voor het Topinstituut Logistiek en de Supply Chain Campus. Breda en daarmee geheel West-Brabant wordt nu de centrale plek voor de uitvoering van het programma Logistiek en Supply Chains, dat als doel heeft Nederland op logistiek gebied nummer 1 van de wereld te maken.

Ook in moeilijke economische tijden lukt het REWIN om bedrijven te interesseren voor vestiging in de regio. Het aantal van 77 vestigers van 2008 werd in 2009 geëvenaard. Het aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen is met 2.099 zelfs hoger dan vorig jaar en dat geldt ook voor het investeringsvolume van ruim 340 miljoen.

Aandacht voor het bestaande MKB is in crisistijd extra belangrijk. Maar liefst 335 bedrijven klopten aan voor ondersteuning bij groei en financiering. De nadruk lag hierbij vooral op overbruggingsfinancieringen en het continueren van bestaande financieringsfaciliteiten en niet, zoals voorgaande jaren, op investeringen. Het investeringsvolume is daarom ook ingezakt van 49,5 miljoen in 2008 naar 10,8 miljoen in 2009. REWIN blijft alle zeilen bijzetten, met projecten als Crisis-wijzer, om ondernemers in de regio blijvend te ondersteunen en impulsen tot investeringen te geven.

Belangrijk is ook dat West-Brabant naast het aantrekken van bedrijven van elders en behoud van de bestaande bedrijven, ook sinds enkele jaren zeer succesvol werkt aan het uitbouwen van drie kennispeerpunten: Logistiek, Maintenance en Duurzame energie en grondstoffen. In 2009 investeerden bedrijven uit deze sectoren 3,2 miljoen in de regio en werd door samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs 5,6 miljoen subsidie naar West-Brabant gehaald.

We zetten onze resultaten graag voor u op een rij.

CIJFERS 2009

RESULTATEN 2009

932 bedrijven (vestigers, groei en financiering, projecten)
2.553 arbeidsplaatsen (nieuw en behoud) voor West-Brabant
360,4 miljoen geïnvesteerd in West-Brabant

Bedrijven per gemeente in 2009

	Vestigers	Groei en financiering	Projecten	Totaal
Targets 2009	85	n.v.t.	90	
Aalburg	0	2	6	8
Alphen-Chaam	0	12	5	17
Baarle-Nassau	0	1	1	2
Bergen op Zoom	8	33	38	79
Breda	25	61	54	140
Drimmelen	1	6	8	15
Etten-Leur	6	10	22	38
Geertruidenberg	4	7	9	20
Halderberge	7	12	21	40
Moerdijk	8	12	24	44
Oosterhout	8	19	20	47
Roosendaal	10	31	24	65
Rucphen	0	11	16	27
Steenbergen	0	10	14	24
Tholen	0	4	4	8
Werkendam	0	38	3	41
Woensdrecht	0	10	24	34
Woudrichem	0	7	8	15
Zundert	0	14	113	127
Buiten de regio*	0	35	205	240
Totaal	77	335	520	932

* Betreft bedrijven die willen investeren in West-Brabant en/of participeren in de kennispeerpunten

Het aantal nieuwe vestigers in West-Brabant, het aantal bedrijven dat ondersteund wordt bij groei en financiering en het aantal deelnemende bedrijven aan projecten is in bovenstaand overzicht aangegeven. Voor vestigers en deelnemende bedrijven aan groei en financiering geldt dat ook het aantal gecreëerde arbeidsplaatsen vastgesteld kan worden. Dit is niet mogelijk voor deelnemende bedrijven aan projecten. Pas als de projecten uitgevoerd zijn, kan vastgesteld worden wat de omvang is van nieuwe arbeidsplaatsen. De raad van commissarissen van REWIN heeft targets vastgesteld voor het aantal bedrijven en te realiseren arbeidsplaatsen.

Arbeidsplaatsen (nieuw en behoud van) per gemeente in 2009

	Vestigers	Groei en financiering	Totaal
Targets 2009	2.000	400	2.400
Aalburg	0	0	0
Alphen-Chaam	0	0	0
Baarle-Nassau	0	0	0
Bergen op Zoom	169	37	206
Breda	423	153	573
Drimmelen	18	2	20
Etten-Leur	44	2	46
Geertruidenberg	37	11	48
Halderberge	274	5	279
Moerdijk	106	11	117
Oosterhout	423	21	444
Roosendaal	605	92	697
Rucphen	0	19	19
Steenbergen	0	5	5
Tholen	0	60	60
Werkendam	0	5	5
Woensdrecht	0	27	27
Woudrichem	0	0	0
Zundert	0	1	1
Buiten de regio*	0	1	1
Totaal	2.099	454	2553

* Betreft potentiële vestiger

Investeringen (x € 1.000) per gemeente in 2009

	Vestigers	Groei en financiering	Projecten	Totaal
Aalburg	0	0		0
Alphen-Chaam	0	0		0
Baarle-Nassau	0	0		0
Bergen op Zoom	23.800	115		23.915
Breda	38.500	1.640		40.140
Drimmelen	1.500	60		1.560
Etten-Leur	9.200	35		9.235
Geertruidenberg	24.500	0		24.500
Halderberge	27.200	48		27.248
Moerdijk	16.800	0		16.800
Oosterhout	126.300	6.027		132.327
Roosendaal	73.400	39		73.439
Rucphen	0	525		525
Steenbergen	0	750		750
Tholen	0	0		0
Werkendam	0	350		350
Woensdrecht	0	575		575
Woudrichem	0	0		0
Zundert	0	18		18
Investeringen West-Brabantse bedrijven			3.200	
Subsidie naar West-Brabant			5.800	
Totaal	341.200	10.182	9.000	360.382

Realisatie targets

In 2009 zijn bijna alle targets gehaald. Dit geldt zowel voor het aantal bedrijven, de gerealiseerde arbeidsplaatsen als de investeringsom. Een goede prestatie gezien de huidige crisis! Voor nieuwe vestigers geldt een bijzondere target van 25 kennisintensieve vestigers. In totaal zijn er 29 kennisintensieve vestigers naar West-Brabant gehaald. Voor de bedrijven die begeleid zijn in het kader van Groei en financiering geldt een aanvullende target van 25 concreet gerealiseerde uitbreidingsinvesteringen. In 2009 zijn ondanks de crisis 31 uitbreidingsinvesteringen gerealiseerd. Het aantal lopende projecten was begroot op 8, maar is aanzienlijk hoger met 28 lopende projecten. Voor maatwerk is als target 8 gesteld, terwijl er 10 maatwerkprojecten gerealiseerd zijn.

Extra slagkracht

De aandeelhouders van REWIN hebben extra financiële middelen verschafte voor het versterken van de economie. West-Brabant heeft stevige ambities voor de komende jaren, die omgezet moeten worden in concrete resultaten. De extra slagkracht is bestemd voor structuurversterking van het bestaande bedrijfsleven, als aanjager voor het binnenhalen van subsidies en acquisitie op nieuwe (Chinese) markten.

	Target 2009	Realisatie
Aantal Chinese vestigers	5	2
Aantal (extra) projecten	6	21
Aantal bedrijven	90	351
Projectomvang	€ 6 miljoen	€ 7,5 miljoen
Totale subsidie	€ 3 miljoen	€ 4,8 miljoen

De targets voor de extra slagkracht worden ruimschoots behaald, met uitzondering van het aantal nieuwe Chinese vestigers. Wel is begin 2010 het contract ondertekend voor de komst van een grote Chinese vestiger, die in joint venture met een Nederlands bedrijf de Europese markt van LED-verlichting gaat bedienen.

ALGEMENE INFO NV REWIN WEST-BRABANT

NV REWIN West-Brabant

De regionale ontwikkelingsmaatschappij NV REWIN West-Brabant heeft als doel het bevorderen van de werkgelegenheid in de regio West-Brabant en het versterken van de economische structuur. REWIN doet dit door bedrijven te stimuleren om in West-Brabant te investeren. REWIN informeert bedrijven bij kantoor en bedrijfsvestiging, adviseert bij groei en financiering en ontwikkelt structuurversterkende projecten. Onder leiding van de directeur, drs. P.P.H. Nijskens, werken tien personen in vaste dienst bij REWIN, waarvan vier in deeltijdfunctie. Daarnaast waren in 2009 zeventien personen als extern adviseur of projectmedewerker werkzaam voor REWIN via REWIN projecten BV. REWIN heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met NV Impuls Zeeland voor het aantrekken van (inter)nationale investeerders voor vestiging in Zeeland. Vanuit Middelburg is een Zeeuws promotie & acquisitieteam operationeel, dat door REWIN wordt ondersteund.

REWIN is de uitvoeringsorganisatie van achttien West-Brabantse gemeenten, de Zeeuwse gemeente Tholen, Kamer van Koophandel en SES West-Brabant.

Aandeelhouders	Geplaatst aandelenkapitaal in €
SES West-Brabant	18.155
Gemeente Breda	15.886
Gemeente Bergen op Zoom	13.617
Gemeente Roosendaal	13.617
NV REWIN West-Brabant	13.617
Kamer van Koophandel Brabant	9.078
Kamer van Koophandel Zuidwest Nederland	9.078
Gemeente Etten-Leur	9.078
Gemeente Oosterhout	9.078
Gemeente Moerdijk	7.716
Gemeente Geertruidenberg	4.539
Gemeente Drimmelen	4.539
Gemeente Zundert	4.539
Gemeente Halderberge	2.723
Gemeente Aalburg	2.269
Gemeente Alphen-Chaam	2.269
Gemeente Baarle-Nassau	2.269
Gemeente Rucphen	2.269
Gemeente Steenbergen	2.269
Gemeente Werkendam	2.269
Gemeente Woensdrecht	2.269
Gemeente Woudrichem	2.269
Totaal	153.412

NIEUWE VESTIGERS

REWIN verzorgt de promotie van West-Brabant als vestigingsplaats voor bedrijven, informeert bedrijven die op zoek zijn naar een nieuwe vestigingslocatie en begeleidt bij kantoor- en bedrijfsvestiging. REWIN begeleidt hierbij het hele proces, van oriëntatie tot concrete vestiging in West-Brabant.

Resultaten nieuwe vestigers

Ondanks de crisis heeft REWIN diverse bedrijven begeleid bij vestiging in West-Brabant. Er is wel sprake van een duidelijke afname in het aantal acquisitiecontacten, maar ondanks deze terugval heeft REWIN in 2009 redelijk gescoord en het aantal vestigers van 2008 geëvenaard. In totaal besloten 77 bedrijven met begeleiding van REWIN tot vestiging in de regio West-Brabant. Deze vestigers investeren voor ruim 340 miljoen euro in de regio en zijn samen goed voor bijna 2.100 nieuwe arbeidsplaatsen. Dit overtreft de scores van 2008.

Vestigers naar gemeente			
	# bedrijven	inv. volume	arbeidsplaatsen
Bergen op Zoom	8	23.800.000	169
Breda	25	38.500.000	423
Drimmelen	1	1.500.000	18
Etten-Leur	6	9.200.000	44
Geertruidenberg	4	24.500.000	37
Halderberge	7	27.200.000	274
Moerdijk	8	16.800.000	106
Oosterhout	8	126.300.000	423
Roosendaal	10	73.400.000	605
Totaal	77	341.200.000	2.099

Voor meer informatie over het aantal en de aard van de acquisitiecontacten, zie www.rewin.nl/jaarverslag. Hier vindt u ook aanvullende informatie over de bedrijven die zich met begeleiding van REWIN in West-Brabant hebben gevestigd (naar bedrijfsactiviteit, aard van het contact, herkomst van het bedrijf en de categorie).

REWIN kent 3 speciale doelgroepen voor de acquisitie van bedrijven naar West-Brabant:

- Beneluxeers
- Logistieke bedrijven
- Chinese bedrijven

Beneluxeers 2009

Beneluxeers zijn bedrijven die voordeel kunnen behalen uit het samenvoegen van Beneluxvestigingen, door kostenreductie, efficiencyverhoging en door centrale aansturing van de organisatie. In 2009 zijn er tien Beneluxeers neergestreken in West-Brabant, samen goed voor 1.225 arbeidsplaatsen en een investeringsom van bijna 125 miljoen euro.

Voorbeelden van Beneluxeers die in 2009 met begeleiding van REWIN kozen voor vestiging in West-Brabant zijn:

- Weight Watchers
- Saab
- Beckers (Wessanen)
- Studio 100
- Terex
- Calvin Klein (Warnaco)

Het hoofdkantoor van Majestic. Besloten is dat Majestic zich ook vestigt in Bergen op Zoom met een groot distributiecentrum.

GROEI EN FINANCIERING

Artist impression van het grootschalige distributiecentrum van Warnaco voor Calvin Klein op Borchwerf (Halderberge/Roosendaal).

Logistieke vestigers 2009

West-Brabant heeft haar positie als uitverkozen logistieke hotspot in 2009 geprolongerd. Tel daarbij de komst van het Topinstituut Logistiek en de bijbehorende Supply Chain Campus op en het zal duidelijk zijn dat logistieke vestigers in West-Brabant een prima vestigingsregio vinden. In 2009 heeft REWIN o.a. de volgende logistieke vestigers begeleid bij hun vestiging in de regio:

- Ryano Logistics
- Hi Logistics
- Calvin Klein (Warnaco)
- Terex
- LG Electronics
- Majestic

De bouw van het distributiecentrum van LG Electronics in Oosterhout schiet al aardig op.

Chinese bedrijven 2009

In 2009 hebben in totaal 21 buitenlandse bedrijven met begeleiding van REWIN gekozen voor vestiging in West-Brabant (1.329 arbeidsplaatsen, investering 173,7 miljoen). REWIN richt haar acquisitie ook op de bijzondere doelgroep Chinese bedrijven. Er is een speciale samenwerkingsovereenkomst gesloten met de regio Yangzhou, een zeer bedrijvige stadsregio met vijf miljoen inwoners, 300 kilometer ten westen van Sjanghai gelegen.

Om de Chinese contacten goed te kunnen faciliteren, heeft REWIN de website www.gateway-to-europe.nl opgezet en worden Chinese bedrijven ondersteund bij het opstarten van een vestiging. Verder is speciaal voor werving van Chinese bedrijven een DVD ontwikkeld, getiteld "Let's make it in Southwest Netherlands!".

De concrete resultaten van Chinese vestigers in 2009 vielen tegen (twee bedrijven) en zijn duidelijk gerelateerd aan de wereldwijde economische crisis. Begin 2010 heeft REWIN een grote Chinese vestiger in West-Brabant welkom geheten.

Informatiebijeenkomsten voor Chinese ondernemers in China, over vestiging in West-Brabant.

Resultaten promotie en acquisitie voor Zeeland

Op basis van het samenwerkingscontract met Impuls Zeeland heeft het Zeeuwse acquisitieteam tien bedrijven begeleid bij vestiging in Zeeland. Deze tien bedrijven zijn goed voor ruim 200 arbeidsplaatsen die naar Zeeland zijn gehaald. De herkomst van de bedrijven is heel divers, net als de bedrijfsactiviteit. De gemeenten Terneuzen en Tholen zijn daarbij het meest als nieuwe vestigingsplaats gekozen.

West-Brabantse ondernemers hebben juist nu begeleiding nodig bij groei, innovatie, uitbreiding, strategieontwikkeling en investeringen. REWIN helpt deze bedrijven bij hun ontwikkeling en het realiseren van de benodigde investeringen. Deze ondersteuning is nodig om het aantal investeringen te vergroten en extra bedrijvigheid en arbeidsplaatsen te creëren. We richten ons daarbij voornamelijk op MKB-ondernemers in de sectoren industrie, productie en dienstverlening.

Begeleiding bij het realiseren van financieringen

REWIN helpt al jaren het MKB bij het formuleren van een strategie en de financiering van plannen. In 2009 heeft vanwege de kredietcrisis een accentverschuiving plaatsgevonden, waarbij de nadruk vooral komt te liggen op overbruggingsfinancieringen en de continuering van bestaande financieringsfaciliteiten. Het doel hiervan is handhaving van financiering, continuïteit van het bedrijf en behoud van werkgelegenheid in West-Brabant.

De gevolgen van de kredietcrisis zijn goed te merken aan de resultaten. MKB-ondernemers waren in 2009 bijna niet bereid te investeren. Evenwel waren er nog 31 investeringsdossiers waarbij REWIN actief betrokken was. In 2009 hebben veel gesprekken met ondernemers plaatsgevonden. Deze gesprekken waren minder gericht op investeringen, maar gingen in op kostensanering en handhaving van de bestaande financiering. De resultaten van deze ondersteuning zijn in 2009 meegenomen in de resultaten overzichten van groei en financiering onder het kopje "Behoud arbeidsplaatsen". De bedrijven werden voornamelijk begeleid naar allerlei soorten financieringsoplossingen waaronder het Microkredietloket West-Brabant en het MKB-Innovatiefonds Brabant.

Ralph Meijer - Parlevinker

"Wethouder Goossens van Tholen wees me op het Microkredietloket West-Brabant. Na een paar gesprekken daar kon mijn vraag worden ingediend bij Qredits, het landelijke fonds. Amper drie weken later kon ik van start met mijn winkel De Parlevinker."

Stratos

Stratos is klankborden met een vaste groep van aan elkaar gewaagde ondernemers onder leiding van twee coaches. Eén keer per maand komt de groep samen om te sparren over allerlei zaken die de ondernemers bezig houden. Door deelname aan Stratos ontwikkelen de MKB-ondernemers ideeën op het gebied van nieuwe markten, producten en diensten die ze kunnen toetsen aan de kennis en ervaring van collega-ondernemers. Het resultaat? Sterkere bedrijven die de concurrentie aankunnen! Stratos blijft onverminderd populair bij de ondernemers; in 2008 waren er 115 deelnemers, in 2009 deden 125 MKB-ers mee.

Mark en Elga van Hasselt
Autoschadebedrijf
van Hasselt

"Een familiebedrijf managen is niet altijd makkelijk. Maar Stratos heeft ons daarbij goed geholpen. We kregen veel feedback over onze bedrijfsvoering. En dat is soms nodig."

Samenvatting resultaten Groei en financiering in 2009

Stratos (aantal bedrijven)	125
Financiële begeleiding (aantal bedrijven)	210
Uitbreidingsinvesteringen (aantal bedrijven)	31
Arbeitsplaatsen (behoud & uitbreiding)	454
Investeringsvolume (miljoen euro)	10,2

STRUCTUURVERSTERKENDE PROJECTEN

REWIN versterkt de economische structuur van West-Brabant door projecten te ontwikkelen die bedrijven binden aan de regio en deze bedrijven te stimuleren om te investeren. Daardoor wordt werkgelegenheid behouden én uitgebreid.

West-Brabant kiest drie kennispeerpunten

West-Brabant werkt hard aan de innovatieve kracht van het aanwezige bedrijfsleven. De regio is er in geslaagd om binnen vier jaar, mede dankzij de goede samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs, drie kennispeerpunten op de kaart te zetten; Logistiek, Maintenance en Duurzame energie en grondstoffen. Deze focus op speerpunten waar West-Brabant al sterk in is, heeft inmiddels geresulteerd in de komst van het prestigieuze Topinstituut Logistiek Dinalog en het programma World Class Maintenance. De voornaamste partners in uitvoering bij de structuurversterkende projecten zijn de BOM, Economische Impuls Zeeland, Kamer van Koophandel, SES West-Brabant, gemeenten, kennisinstellingen (zoals Avans en NHTV) en het bedrijfsleven.

Wat doet REWIN met de speerpunten?

REWIN is er in geslaagd rond de drie speerpunten substantiële budgetten van bedrijven, kennisinstellingen en overheden beschikbaar te krijgen en de uitvoering van projecten te begeleiden.

- REWIN betreft (samen met andere partijen) grote en kleine bedrijven bij projecten en bouwt aan platforms van bedrijven.
- Elk speerpunt werkt aan open innovatie: het combineren van interne en externe bronnen voor zowel de ontwikkeling als het op de markt brengen van nieuwe technologieën en producten (Dinalog, World Class Maintenance, Bioraffinage Innovatie Centrum).
- Elk van de speerpunten werkt aan één of meerder toplocaties variërend van centers of excellence tot campussen en incubators.
- Alle overheidslagen worden betrokken bij de initiatieven zodat ook gelden van het Rijk, de provincie en de EU worden benut.

REWIN versterkt de West-Brabantse economische structuur met betrekking tot

1. Logistiek*
2. Maintenance*
3. Duurzame energie en grondstoffen*
4. Bedrijventerreinen
5. Buitengebied
6. MKB

* De zogenaamde kennispeerpunten

1 Logistiek

Logistiek is één van de drie kennispeerpunten van West-Brabant. De uitverkiezing voor de tweede keer op rij als 'Logistieke hotspot nr. 1' en natuurlijk de komst van het prestigieuze Topinstituut Logistiek Dinalog met de bijbehorende Supply Chain Campus, zijn enkele van de voorbeelden dat West-Brabant in 2009 wat logistiek betreft goed op weg was. Logistieke stromen zullen in de toekomst alleen maar toenemen. West-Brabant kan hiervan verder profiteren door logistieke bedrijven aan de regio te binden en door hun kansen en meerwaarde voor de regio verder uit te bouwen. Innovatie en bundeling van goederenstromen zijn hierbij cruciaal.

Dinalog, het Topinstituut voor Logistiek

Intensieve samenwerking van verschillende partijen waaronder de gemeente Breda, REWIN, Kamer van Koophandel, BOM, Provincie en diverse West-Brabantse bedrijven en kennisinstellingen zorgden ervoor dat in april 2009 bekend werd dat het Topinstituut Logistiek naar Breda kwam. Dinalog en de bijbehorende Supply Chain Campus moeten dé plaats worden waar kennisuitwisseling plaatsvindt op het gebied van logistiek en vervoer. Dinalog moet de regiefunctie van Nederlandse bedrijven in internationale supply chains versterken.

2 Maintenance

Maintenance is een speerpunt van West-Brabant. De afgelopen drie jaar hebben ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden de handen ineen geslagen om de Nederlandse onderhoudsindustrie naar de internationale top te brengen. Daarvoor werden samenwerkingsverbanden aangegaan in bijvoorbeeld het Maintenance Competence Center, innovatieprojecten gestart, opleidingen op een hoger plan getild en de ontwikkeling van bedrijventerreinen, zoals de toplocatie Aviolanda Woensdrecht, ter hand genomen.

Masterplan Maintenance

In oktober 2009 is het Masterplan Maintenance gepresenteerd, de roadmap die de regio gaat leiden naar een 'World Class' niveau in 2013. Het Masterplan is de opmaat naar een nationaal innovatieprogramma Maintenance. REWIN heeft in 2009 samen met andere partijen gewerkt aan het vormgeven van het Masterplan. Het Masterplan is ingediend bij het ministerie van Economische Zaken als een Nationaal Innovatieprogramma Maintenance voor 5 jaar met een totale omvang van € 50 miljoen.

Bijeenkomst Maintenance Competence Center in Bergen op Zoom.

3 Duurzame energie en grondstoffen

In een biogebaseerde economie produceren bedrijven voedsel, chemicaliën, materialen, brandstoffen en energie uit biomassa, in plaats van uit fossiele grondstoffen. West-Brabant heeft een goede uitgangspositie door de hoge concentratie van grondstoffen, reststoffen en biomassa, gekoppeld aan een goede infrastructuur en de belangrijke pijlers agro en chemie.

Bioraffinage Innovatie Centrum Willem Sederel - Sabic

"Groene producten hebben de toekomst. De behoefte aan groene materialen is wereldwijd 'hot' in de vele industriële sectoren. Door nu te investeren kunnen we extra werkgelegenheid creëren. Om te profiteren van deze kansen moeten we de handen ineen slaan. Daarom nemen wij deel aan het Bioraffinage Innovatie Centrum. Hier worden kennis en ideeën gebundeld en uitgewerkt tot nieuwe producten."

4 Bedrijventerreinen

REWIN ontwikkelt projecten om de kwaliteit van de bedrijventerreinen zo hoog mogelijk te krijgen en houden. Belangrijke thema's zijn beveiliging, infrastructuur en duurzaamheid. Een hoge kwaliteit van bedrijventerrein draagt bij aan een beter economisch klimaat voor gevestigde bedrijven en de gemeenten waarin het bedrijventerrein zich bevindt. Oude bedrijventerreinen worden nieuw leven ingeblazen door ze te herstructureren. Herstructurering werd in 2009 gezien als één van de antwoorden op de crisis. Juist nu investeren in het opknappen van bedrijventerreinen moet bedrijvigheid en banen opleveren. Dit oordeel wordt ondersteund door het advies van de landelijke Taskforce (her)ontwikkeling bedrijventerreinen (commissie Noordanus).

Regionale samenwerking structureren bedrijventerreinen

Dit project, dat momenteel wordt ontwikkeld, richt zich op een gezamenlijke aanpak voor de herstructurering van bedrijventerreinen in West-Brabant. Door herstructurering wordt de kwaliteit van het terrein verbeterd en kan er vaak meer bedrijfsterrin worden uitgegeven. Voor met name de kleine gemeenten is het vaak moeilijk om herstructurering alleen aan te pakken. In het project vormt samenwerking dan ook de sleutel tot succes.

5 Buitengebied

Ook het buitengebied had te lijden onder de kredietcrisis van 2009. Het West-Brabantse platteland stond al onder druk doordat het aantal boerenbedrijven de afgelopen decennia sterk terug liep en voorzieningen uit de dorpen verdwenen. Door de crisis zette deze lijn extra door. Om het buitengebied leefbaar te houden, ondersteunt REWIN ondernemers in het buitengebied. REWIN is ook actief richting de kleinere gemeenten, bijvoorbeeld bij het opstellen van een recreatiebeleid. Deze ondersteuning moet leiden tot meer initiatieven in het buitengebied. In 2009 bleek dat met name ondernemers in toerisme en recreatie nog enorme groeikansen zien.

West TOP

West TOP ondersteunt (startende) ondernemers in het buitengebied door begeleiding te bieden bij vraagstukken rondom businessplanning, financiering, huisvesting en ruimtelijke ordening. In 2009 hebben 128 ondernemers een beroep op West TOP gedaan.

Jack Roelands (wethouder gemeente Zundert) en Liesbeth Schoone (de Kookhoeve)

Jack Roelands:
"Ondernemers die met passie hun bedrijf runnen, zoals Liesbeth Schoone van de Kookhoeve, zijn van grote waarde voor een gemeente. Wij helpen, samen met West TOP, ze dan ook graag op weg met betrekking tot vergunningen en mogelijke bestemmingsplan wijzingen."

6 MKB

Het West-Brabantse MKB had in 2009 flink te lijden onder de crisis. Gelukkig waren er ook lichtpuntjes in de vorm van extra subsidiefondsen opgezet door de overheid. REWIN weet de weg goed te vinden naar deze financieringen en kon daarmee het MKB actief bijstaan in de zoektocht naar financieringen zoals Innovatie Zuid, Pieken in de Delta, Mikrokrediet en MKB Innovatiefonds Brabant. REWIN heeft een uitgebreid bedrijvennetwerk en daarmee een groot bereik naar het MKB.

Crisis-wijzer West-Brabant

Om ondernemers de kortste weg naar antwoorden op specifieke vragen in crisistijd te geven, hebben REWIN, de Kamer van Koophandel en Syntens het initiatief genomen tot Crisis-wijzer. Met de site www.crisis-wijzer.nl en bijeenkomsten in alle gemeenten van West-Brabant wil Crisis-wijzer de ondernemers ondersteunen, voorlichten en daarmee de bedrijven voor West-Brabant behouden. In 2009 zijn er drie bijeenkomsten georganiseerd die zijn bezocht door 205 ondernemers.

Overzicht structuurversterkende projecten 2009

Project	Projectomschrijving	Looptijd	Doel / Resultaat	Investeringsom in 2009	waarvan subsidie
LOGISTIEK					
Dinalog - Topinstituut Logistiek	Hoogwaardige logistieke kennis in de regio borgen	2009 - 2013	<ul style="list-style-type: none"> • Internationale positionering • 25 bedrijven 	€ 24.280.000	€ 2.000.000
Move-it	Samenwerking om personeel meer continuïteit te geven	2008 - 2011	<ul style="list-style-type: none"> • 13 bedrijven • Beter aanbod van personeel • Effectievere inzet van personeel 	€ 353.660	€ 300.611
SLC-HPL	Procesverbetering in de logistiek, efficiëntere inzet logistieke dienstverleners	2006 - 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 9 bedrijven • Haalbaarheidsonderzoek afgerond • Pilot resulteerde in praktische cd-rom 	€ 67.285	€ 57.873
Vitale Logistiek	Procesverbetering logistieke dienstverleners	2007 - 2011	<ul style="list-style-type: none"> • 8 bedrijven • Efficiëntere inzet logistieke dienstverleners 	€ 443.860	€ 221.930
Flexwarehouse	Vernieuwing en flexibilisering van werktijden, personeelsbezetting, werkprocessen	2008 - 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 12 bedrijven • Werkstructureringsmethode ingevoerd 	€ 20.806	€ 10.403
Aanjagen Bundelen Goederenstromen	Motiveren van bedrijven om goederenstromen te bundelen	2009	<ul style="list-style-type: none"> • 21 bedrijven • Effectiever vervoer • Minder files, minder CO₂ 	€ 41.296	€ 20.648
Opwerking Bundelen Goederenstromen	Verkennen van de kansen voor bundeling	2009	<ul style="list-style-type: none"> • 21 deelnemers • Effectiever vervoer • Minder files, minder CO₂ 	€ 50.000	€ 50.000
Dubbelslag	Realiseren van retourstromen m.b.v. ict tool	2009 - 2010	<ul style="list-style-type: none"> • 5 bedrijven • Minder vervoersbewegingen in de regio 	€ 123.981	€ 57.825
OneLogistics	Ontwikkeling van integrale oplossing voor logistiek rondom MRO	2009 - 2011	<ul style="list-style-type: none"> • 6 bedrijven • Meer logistieke én maintenance-bedrijvigheid 	€ 276.993	€ 176.256
Kick Start: aanhaken MKB bij Dinalog	Ondersteuning opstart vereniging om MKB bij Dinalog te betrekken	2009 - 2010	<ul style="list-style-type: none"> • 5 bedrijven 	€ 9.570	€ 4.053

Project	Projectomschrijving	Looptijd	Doel / Resultaat	Investeringsom in 2009	waarvan subsidie
MAINTENANCE					
Total Maintenance	Innovatieproject om corrosie bij pijpleidingen te minimaliseren	2008 - 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 15 bedrijven • Groot kostenvoordeel bedrijven en milieu • Innovatie bij MKB 	€ 218.676	€ 99.107
Maintenance Kennismanagement	Vastleggen van ervaringen en praktische kennis van werknemers & dit toegankelijk maken	2009 - 2011	<ul style="list-style-type: none"> • 45 bedrijven • Zorg dragen dat kennis niet verdwijnt • Borging regionale bedrijven 	€ 380.769	€ 229.833
WCM voor militaire vliegtuigturbines, via PPS x PBL concept	Onderhoudscontracten van straalmotoren in PPS vorm uitwerken, testen en hiervoor (MKB) bedrijven binden	2009 - 2010	<ul style="list-style-type: none"> • 17 bedrijven • Eerste effectuering van militair vliegtuigonderhoud als onderdeel van Maintenance Valley • Kansen voor regionaal MKB om te participeren in toekomstig onderhoud JSF 	€ 397.500	€ 260.309
Oprichting Maintenance Competence Center / MCC2	Oprichten en ondersteunen kennisplatform onderwijsinstellingen en bedrijven	2007 - 2010	<ul style="list-style-type: none"> • 61 bedrijven • 3 bijeenkomsten gemiddeld 100 deelnemers 	€ 332.226	€ 178.186
Maintenance Valuepark	Opzet maintenance en service bedrijventerrein	2007 - 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 24 bedrijven • Samenwerking bedrijven stimuleren • Goede vestigingsvoorwaarden creëren 	€ 102.687	€ 65.000
Autogeneration Wiring Diagram	Automatiseren elektrische onderhoudshandboeken	2007 - 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 8 bedrijven • Open innovatie in de regio • Verbetering concurrentiekracht 	€ 541.526	€ 278.192
Best in Class Human Capital	Tekort aan maintenance-personeel aanpakken	2007 - 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 37 bedrijven • Opzet bedrijvenschool 	€ 131.763	€ 59.902
WCM Programma-bureau - werkpakket Woensdrecht	Het binnenhalen van luchtvaartgebonden onderhoudsbedrijven naar Woensdrecht	2008 - 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen dat meer MRO bedrijven en kennisinstellingen zich vestigen in West-Brabant 	€ 120.000	€ 120.000
Intelligent en Interactief Onderhoud	Ontwikkelen, bouwen, testen van innovatieve methode voor onderhoudsdatabase	2009 - 2010	<ul style="list-style-type: none"> • 13 bedrijven • Meer innovatie in de regio • De technologie kan in meerdere sectoren gebruikt worden 	€ 1.000.336	€ 259.269
WCM Masterplan	Opzet van een nieuwe structuur en programma-ontwikkeling voor het MCC	2009	<ul style="list-style-type: none"> • 7 bedrijven • Continuering van het succesvolle Maintenance Competence Center • Opzet meerjarenplan om maintenance blijvend onder de aandacht te krijgen 	€ 100.000	€ 100.000

Project	Projectomschrijving	Looptijd	Doel / Resultaat	Investeringsom in 2009	waarvan subsidie
DUURZAME ENERGIE EN GRONDSTOFFEN					
Reststromen koppeling Zuidwest Delta	Onderzoek naar vraag en aanbod reststromen	2008 - 2009	<ul style="list-style-type: none"> • 9 bedrijven • Uitvoeren businesscases Moerdijk en Roosendaal 	€ 657.132	€ 476.020
C-2-C applicatie GWW	Haalbaarheid applicatie tijdelijke gebruiksfunctie van talud en dijkverzwaring	2009	<ul style="list-style-type: none"> • 2 bedrijven • Realiseren van meer innovaties bij MKB • Spin off van project Biopolymeren ApplicatieCentrum (2008) 	€ 10.000	€ 50.000
Connecting CO2	Toepassing technologie voor zuivering CO ₂	2009	<ul style="list-style-type: none"> • 11 bedrijven • Afval wordt grondstof • Bijdrage in CO₂ problematiek, toename leefbaarheid • Versterking kennisinfrastructuur 	€ 160.400	€ 80.200
EKC (Europees MRO kenniscentrum Composieten)	Het realiseren van een kenniscentrum voor onderhoud van composieten	2009 - 2010	<ul style="list-style-type: none"> • 5 bedrijven • Uitwerken van businessplan • Creëren van kansen en business met betrekking tot high tech onderhoud nieuwe materialen 	€ 314.181	€ 251.463
CoCi Bioraffinage West-Brabant	Onderzoek naar ambities en draagvlak Center of Open Chemical Innovation	2009	<ul style="list-style-type: none"> • 2 bedrijven • Profileren West-Brabant als regio voor duurzame energie en producten • Versterken procesindustrie, agri en kenniscentra 	€ 50.000	€ 25.000
Bioraffinage Innovatie Centrum	Gebiedsgericht programma met 4 innovatieprojecten	2009 - 2012	<ul style="list-style-type: none"> • 17 bedrijven • Nieuwe economische kansen door ontwikkeling van nieuwe producten voor agro, food en chemie • West-Brabant profileren als regio voor duurzame energie en producten 	€ 320.478	€ 187.635
BEDIJVENTERREINEN					
Voor bedrijventerreinen zijn momenteel alleen projecten in voorbereiding					
BUITENGEBIED					
West TOP	Ondersteunen van (startende) ondernemers	2008 - 2012	<ul style="list-style-type: none"> • 134 ondernemers • 2 bijeenkomsten van 40 en 120 deelnemers 	€ 190.000	€ 135.000
MKB					
Innovatie Zuid	Bevordering innovatief ondernemerschap door begeleiding bij subsidies		<ul style="list-style-type: none"> • 20 bedrijven 	Geen investeringen	
Aantal projecten: 28			Aantal bedrijven: 520	€ 8.840.633	€ 5.779.718

Projecten ingediend of in voorbereiding

Naast de genoemde gehonoreerde projecten is REWIN continu bezig met het ontwikkelen van nieuwe projecten. In 2009 waren er veertien projecten in voorbereiding of al ingediend bij de subsidieverstrekkers.

Con-neX: project in ontwikkeling

Con-neX is de naam van een top-incubator die zich richt op jonge innovatieve MKB ondernemers. Het centrum wordt een permanente kweekvijver van kleinschalige bedrijven die zich richten op technologische bedrijvigheid. De incubator stimuleert de marktgerichte samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemingen. Initiatiefnemer is Avans Hogeschool. REWIN, de gemeente Breda en de Rabobank zijn actief betrokken bij dit initiatief.

Resultaten structuurversterkende projecten

REWIN rapporteert volgens vaste afspraken. Zie www.rewin.nl/jaarverslag.

Samenvatting resultaten Structuurversterkende projecten 2009

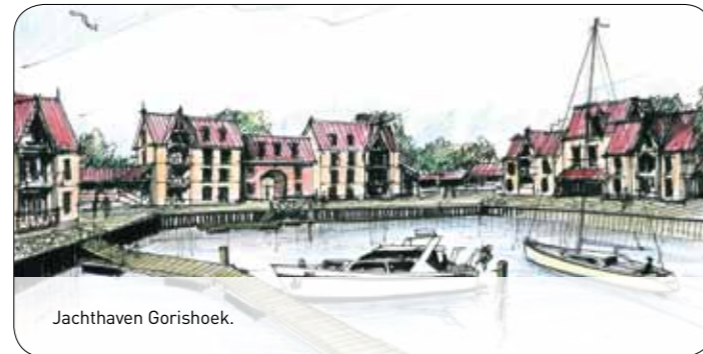
Lopende projecten	28
Projecten in ontwikkeling	14
Deelnemende bedrijven	520
Totale investeringssom in West-Brabant in 2009	€ 8,8 miljoen
Waarvan subsidie	€ 5,8 miljoen

MAATWERK

REWIN levert op verzoek maatwerk aan de twaalf West-Brabantse gemeenten uit het landelijk gebied en de gemeente Tholen. Het gaat hierbij om economische vraagstukken met een lokaal karakter, waarbij REWIN op basis van haar specifieke expertise een adviserende rol vervult.

Het maatwerk is verdeeld in de volgende clusters:

1. Bedrijfsuitbreiding en verplaatsing
2. Nieuwe bedrijventerreinen; onderbouwing van de ruimtelijke behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen en ondersteuning in realisatie
3. Bestaande bedrijventerreinen: ondersteunen bij de selectie van uitgiftecriteria, het maken van grondprijsanalyses, haalbaarheids-onderzoeken of het opstellen van marketingplannen om de industriegrond te vermarkten.
4. Medewerking bij het opstellen van economische beleidsplannen.

Jachthaven Gorishoek.

In 2009 heeft REWIN 10 keer maatwerk geleverd aan gemeenten:

Alphen-Chaam	Ondersteuning bij het uitgiftebeleid (10 gegadigden voor 1 perceel)
Aalburg, Werkendam, Woudrichem	Advisering regionale bedrijventerrein: formulering van het uitgiftebeleid Bruine Kilhaven, selecteren en inschalen gegadigden, opstellen advies en aandragen van contacten.
Geertruidenberg	Advisering bedrijfsverplaatsing machinefabriek
Steenbergen	Bedrijfsplan voor bedrijfsverplaatsing machinefabriek
	Advisering Agro & Food Cluster Nieuw Prinsenland
	Recreatievisie A4/aquaduct: workshops
Tholen	Advies bedrijfsverplaatsing industrieel interieurbouwer
	Concurrentieanalyse supermarkt
	Jachthaven Gorishoek
Woensdrecht	Ontwikkeling Aviolanda Woensdrecht

BALANS (VOOR WINSTBESTEMMING)

	ACTIEF		PASSIEF	
	31.12.09	31.12.08	31.12.09	31.12.08
Vaste activa				
Materiële vaste activa / overige bedrijfsmiddelen	€ 89.597	€ 99.427	€ 153.378	€ 153.378
Financiële vaste activa/ deelneming groepsmaatschappij	€ 25.446	€ 24.037	€ 24.766	€ 24.766
Totaal vaste activa	€ 115.043	€ 123.464	€ 326.758	€ 281.336
Vlottende activa				
Onderhanden werk projecten	€ 1.749.959	€ 2.069.312	€ 47.473	€ 47.473
Debiteuren	€ 34.746	€ 47.524	€ 13.259	€ 45.422
Overige vorderingen	€ 62.679	€ 64.053		
Liquide middelen	€ 1.067.364	€ 869.408	€ 565.634	€ 552.375
Totaal vlottende activa	€ 2.914.748	€ 3.050.297	€ 180.264	€ 173.389
TOTAAL	€ 3.029.791	€ 3.173.761	€ 3.029.791	€ 3.173.761
Eigen vermogen				
Gestort en opgevraagd kapitaal			€ 180.264	€ 173.389
Agioreserve			€ 180.264	€ 173.389
Egalisatiereserve activiteiten				
Overige reserves				
Onverdeeld resultaat				
Totaal eigen vermogen			€ 565.634	€ 552.375
Voorzieningen				
Voorziening project risico's			€ 180.264	€ 173.389
Totaal voorzieningen			€ 180.264	€ 173.389
Kortlopende schulden/ overlopende passiva				
Termijnen onderhanden werk projecten			€ 1.559.299	€ 1.719.973
Crediteuren			€ 282.305	€ 245.166
Groepsmaatschappij			€ 87.902	€ 84.187
Overige kortlopende schulden			€ 354.387	€ 398.671
Totaal kortlopende schulden/ overlopende passiva			€ 2.283.893	€ 2.447.997
TOTAAL	€ 3.029.791	€ 3.173.761	€ 3.029.791	€ 3.173.761

Deze balans is ontleend aan de jaarrekening 2009

WINST- EN VERLIESREKENING 2009

	ACTIEF	
	2009	2008
Opbrengsten		
Nieuwe vestigers (arbeidsplaatsen)	€ 536.768	€ 528.866
Uitbreiding (arbeidsplaatsen)	€ 110.555	€ 103.642
Structuurversterking (concrete acties)	€ 437.858	€ 342.760
Mutaties onderhanden werk	€ 801.006	€ 1.074.317
Maatwerk	€ 15.689	€ 23.979
Contracten	€ 677.087	€ 797.236
Slagkracht	€ 347.172	€ 230.000
Som der bedrijfsopbrengsten	€ 2.926.135	€ 3.100.800
Kosten		
Nieuwe vestigers (arbeidsplaatsen)	€ 560.816	€ 651.429
Uitbreiding (arbeidsplaatsen)	€ 197.776	€ 103.642
Structuurversterking (concrete acties)	€ 466.451	€ 524.962
Mutaties onderhanden werk	€ 799.253	€ 823.303
Maatwerk	€ 12.703	€ 12.331
Contracten	€ 522.323	€ 584.286
Slagkracht	€ 353.554	€ 355.425
Som der bedrijfslasten	€ 2.912.876	€ 3.055.378
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	€ 13.259	€ 45.422

Deze Winst- en Verliesrekening is ontleend aan de jaarrekening 2009

NV REWIN West-Brabant

Mozartlaan 7
Postbus 3182, 4800 DD Breda
Tel. (076) 564 67 80
Fax (076) 564 67 89
info@rewin.nl
www.rewin.nl